

[Niels Westerby.]

vægeligheden på arbejdsmarkedet. Begrænsning i bevægeligheden på arbejdsmarkedet kan være fastsat forskellige steder. Det kan være i lovgivningen, hvor man udtrykkeligt har ridset forskellige betingelser op for, at man kan tage det eller det arbejde, og der vil i høj grad være behov for, at man ser på hver enkelt lovbestemmelse herom. Der kan også ligge begrænsninger i traditioner; man har ganske bestemte traditioner for, hvad der i og for sig er mandsarbejde, og hvad der er kvindearbejde. Det er meget ofte således, at arbejde, der er forbeholdt mænd, også udmærket godt kunne udføres af kvinder. Men et sådant spørgsmål tager dette lovforslag slet ikke stilling til eller tager slet ikke op.

Det foreliggende lovforslag tager for så vidt kun ét spørgsmål op, nemlig det ene, om der i overenskomster ligger begrænsninger med hensyn til bevægelighed på arbejdsmarkedet, og jeg vil da gerne sige, at der i overenskomster kan være saglige forbehold. Der vil også kunne være usaglige betingelser med hensyn til, om folk kan tage et arbejde op. Jeg tror, man må vurdere de bestemmelser, der findes i overenskomsterne, rent konkret for hvert enkelt tilfælde vedkommende, men jeg tror, at hvis man stiller spørgsmålet op, som det er sket her, så vil man komme til at ramme i flæng både de begrænsninger, der er saglige, og de begrænsninger, der er usaglige. For hvis en begrænsning er fastsat udelukkende ud fra hensynet til at sikre den helt fornødne kvalitet af arbejdets udførelse, så må det vel være rigtigt at have den, men hvis det omvendt er således, at der er tale om brødnid, at man vil sikre opretholdt en slags monopol for en gruppe menneskers vedkommende, ja, så må det være noget, man skal stryge og se at komme væk fra. Jeg vil altså med andre ord sige, at hvis sådanne begrænsninger sikrer kvalitet, bør de være der, men hvis det er monopolinteresser, de skal sikre, så må man prøve at komme dem til livs.

Således som lovforslaget konkret er udformet, må jeg afvise at støtte det. Det er ikke gennemarbejdet på en række punkter. Jeg vil således bare nævne, at bemærkninger og lovtekst ikke svarer til hinanden. Tager man f. eks. en bestemmelse som § 1, stk. 2, og læser bemærkningerne hertil, så kan man overhovedet ikke se, at det er bemærkninger til den pågældende lovbestemmelse; de siger faktisk to vidt forskellige ting. Dernæst vil jeg sige, at de foreslåede bestemmelser let kommer til at ramme både rimelige og urimelige begrænsninger i flæng, og endelig vil jeg være tilbøjelig til at mene, at bestemmelserne vil være vanskelige at administrere, de vil let kunne blive omgået af parterne på arbejdsmarkedet, hvis man gennemfører lovforslaget, som det foreligger, idet det som sagt kun er et lille hjørne, der tages stilling til. Det drejer sig imidlertid også om at effektivisere arbejdsanvisningen, det drejer sig om mere omskoling og uddannelse, og det drejer sig om at se på lovbestemmelser, som hindrer bevægelighed på arbejdsmarkedet, på traditioner, og det drejer sig også om at se på de overenskomstmæssige begrænsninger, der findes for bevægeligheden på arbejdsmarkedet.

Jeg vil være tilbøjelig til at mene — og det mener jeg virkelig alvorligt — at det foreliggende lovforslag er så ugennemarbejdet i sin udformning, at det for så vidt ikke er egnet til en direkte udvalgsbehandling med henblik på at få en konkret lovgivning. Men den principielle tankegang, der ligger bag ved lovforslaget, er så tiltalende, at man bør gennemarbejde hele komplekset i en kommission, således at man kan tage alle forhold op, der sikrer den størst mulige bevægelighed på arbejdsmarkedet — altså både det ene lille hjørne, som dette lovforslag beskæftiger sig med, og også alle de mange andre begrænsninger for bevægeligheden på arbejdsmarkedet på andre områder — så vi får hele området bearbejdet på en sådan måde, at det kan udkrystallisere sig i et lovforslag.